

Reactie op consultatie Passend Onderwijs

Duidelijk is dat de huidige inrichting van het onderwijs aan zorgleerlingen te veel geld kost en te bureaucratisch is ingericht. Of het wetsvoorstel zoals het er nu ligt, de problemen gaat oplossen is voor mij echter niet duidelijk. En wel hierom:

- Meer zorgleerlingen in het regulier onderwijs, zorgt voor minder aandacht voor de “normale” leerlingen, gevolg: minder kwaliteit in het onderwijs ook (misschien wel vooral) voor leerlingen die geen extra zorg nodig zouden hebben.
- In de berichten van de afgelopen weken (maanden) wordt gesuggereerd dat leerlingen veel te gemakkelijk een etiket opgeplakt krijgen. Ik ben echter van mening dat geen enkele ouder of leerling graag zo’n etiket krijgt. Ouders gaan pas stappen in die richting zetten als ze ten einde raad zijn en kinderen zijn het liefst normaal. Enkele uitzonderingen daargelaten, zal dat etiket niet aangevraagd worden enkel en alleen om budget los te peuten. En zoals Emile Roemer eerder deze week zei: met het weghalen van het etiket is het probleem niet weg.
- Het is in de huidige wet ook echt niet gemakkelijk om een indicatie te krijgen. Het aantonen van handelingsverlegenheid door de school, het opstellen van handelingsplannen (SMART geformuleerd), evaluaties, rapportages van psychologische onderzoeken etc., kosten veel tijd en zorgen er voor dat niet zo maar een beschikking wordt aangevraagd en toegekend. Deze bureaucratie zorgt er dus voor dat de aanvragen niet de spuigaten uitlopen. De laatste jaren zijn de criteria al meerdere malen bijgesteld, naar mijn idee is de rek eruit. Doordat bij passend onderwijs meer leerlingen met een zorgvraag binnen het regulier onderwijs zullen komen, zal ook dan weer een hele bureaucratie nodig zijn om dit in de gaten te houden. Ik zie in het wetsvoorstel al weer wat pareltjes voorbij komen: ontwikkelingsperspectief, zorgprofiel etc.
- Één van de doelen is minder kinderen die thuis zitten. In de huidige praktijk is het al moeilijk leerlingen die (om wat voor reden dan ook) niet op de school waar ze zijn begonnen/aangenomen kunnen blijven, naar een andere school te verwijzen. Scholen nemen niet graag leerlingen aan die een smetje hebben. Scholen zullen dus hun zorgprofiel scherper opstellen om dit soort leerlingen buiten de deur te houden: gevolg juist MEER leerlingen zitten thuis.
- De ambulante begeleiders zijn een goede toevoeging aan de bestaande zorgstructuren. Zij zijn niet alleen zeer goed op de hoogte van de problematiek en in het zoeken naar oplossingen voor problemen die zich voordoen, maar zijn ook vaak een buffer tussen school, kind en ouders. Het is doodzonde deze expertise en ondersteuning te verliezen.
- Zo’n nieuw stelsel invoeren met 300 miljoen minder is vragen om vergroting van de problemen.

Wat dan wel? Ik weet dat de wet zo goed als aangenomen is, dus mijn voorstellen zullen er niet meer in worden meegenomen. Desalniettemin wil ik ze toch geven.

- Bezuinigen op onderwijs kan wel: schaf de gratis boeken af (maar zorg voor ene tegemoetkoming voor die ouders die dat nodig hebben), zorg er voor dat alle kosten voor werving van leerlingen etc. worden beperkt (zie NRC weekblad van 5 februari), draai de maatschappelijke stage terug en zo weet ik er nog wel een paar, maar bezuinig niet op de kwetsbaarsten binnen het onderwijs!
- Bekijk de regeling rondom LWOO nog eens kritisch. Dat is wel een regeling die uit de hand is gelopen. Samenwerkingsverbanden wachten niet meer af tot een leerling zorg nodig heeft, maar testen alle leerlingen die naar het VMBO gaan vooraf op leerachterstanden, waardoor vele leerlingen een beschikking krijgen die ze niet nodig hebben. Bovendien hebben ouders in deze regeling niets te zeggen. Ik ken verschillende ouders die niet willen dat hun kind een LWOO-beschikking krijgt, dat ook niet nodig vinden (vaak terecht) maar wel vier jaar lang geconfronteerd worden met handelingsplannen en evaluatiegesprekken die vaak bestaan uit de constatering dat het allemaal goed gaat. Hierover heb ik destijds al een brief aan Mevr. van der Hoeven geschreven, die erkende dat dit gebeurde maar er niets aan wilde veranderen.
- Geef een REC-beschikking niet standaard voor 4 jaar af, maar maak die periode korter. Voor veel leerlingen binnen het regulier voortgezet onderwijs is veel begeleiding nodig bij de

overstap van PO naar VO, maar na klas 2 kunnen zij redelijk zelfstandig verder. Of maak verschillende budgetten vrij: de ene leerling heeft meer zorg nodig dan de ander.

- Maak niet een extra bestuurslaag (de samenwerkingsverbanden) terwijl die er allang is. Met de invoering van het vmbo zijn overal samenwerkingsverbanden opgericht. Maak daar gebruik van en laat scholen die daarbij nog niet zijn aangesloten aansluiten.
- Verbeter de jeugdhulpverlening. Bij voorbeeld door ervoor te zorgen dat zorg voor kinderen geregeld wordt binnen de regio waar ze naar school gaan. Nu komen er problemen doordat verschillende instanties niet goed samenwerken omdat ze via een ander postcodebeleid georganiseerd zijn. Zo werken de GGD's met de leerlingen die op school zitten in het postcodegebied van de GGD, leerplichtambtenaren zijn verbonden aan de gemeente waar de leerling woont, de BJZ's hebben weer een andere regio. Daardoor kunnen twee leerlingen met vergelijkbare problemen compleet verschillend behandeld worden (bijv. binnen twee weken hulp of binnen 12).

A.M. de Kock

zorgcoördinator op een school voor voortgezet onderwijs (mavo)